

לבריות והצלחת

שמואל בן זכריה וקלרה אידל. מרים בת יהושע ומרתא
פתחיה בן יאיר וחנה. חגית בת שמואל ומרים
וילדיהם דרור הלל ואשר יש'
עודד בן שמואל ומרים. מעין בת אפרים ואורלי
וילדיהם ידידיה רננה שירה אמונה
רועי בן משה ושרה. תמר בת שמואל ומרים
לרפואת חיים שמואל בן סימה
לעילוי נשמת פרל בת רבקה ע"ה

לעילוי נשמת

אלישבע שולביץ ע"ה בת יבלחט"א יעקב אליהו ושרה הורביץ

לעילוי נשמת

הבחור שמואל אלעזר ז"ל בן יבלחט"א נתן ואביבה הורביץ

ההבדל בין מחנה לווייה במדבר

למחנה לווייה בשילה [ובירושלים]

כשהיו ישראל במדבר, מחנה לווייה היה משמש

שני דברים:

(א) מקום שילוח זבים ומצורעים, [כצבואר

לעיל].

(ב) מקום קליטת רוצחים שהרגו בשגגה,

שנאמר למשה, "וְאֶשֶׁר לֹא צָדָה וְהָאֱקִים אָנָּה לְיָדוֹ
וְשִׁמְתִי לָךְ מִקּוֹם אֲשֶׁר יָנוּס שְׂמָה", ללמד
שמקומו של משה, כלומר מחנה לווייה, יהיה
קולט את הרוצחים.

אבל בשילה וירושלים היה מחנה לווייה משמש

רק לדבר אחד, והוא שילוח זבים ומצורעים, אבל

לעניין קליטת הרוצחים בשגגה, רק ערי מקלט

היו משמשים ולא מחנה לווייה.

ערי מקלט

הקב"ה רמז למשה במתן תורה, שיזכה להפריש

ערי מקלט בחייו, שנאמר לו "וְשִׁמְתִי לָךְ מִקּוֹם".

וכך היה בסוף ארבעים שנה, כמו שנאמר, "אָז

יַבְדִּיל מֹשֶׁה שְׁלֹשׁ עָרִים בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרְחָה

שְׁמֹשׁ".

כל ארבעים ושמונה ערי הלוויים היו קולטות את

הרוצחים, ולא רק את ישראל אלא אף את

הלוויים, שנאמר, "וְשִׁמְתִי לָךְ מִקּוֹם", כלומר גם

לך המקום מועיל לקלוט.

כשבן לוי הרג בשוגג, היה גולה לעיר אחרת,

ומכל מקום אפילו לא גלה אלא בעירו משכונה

לשכונה, הרי זה נקלט בה, שנאמר, "כִּי בְּעִיר

מִקְלָטוֹ יֵשֵׁב", ללמד, שפעמים יושב בעיר שכבר

קלטה אותו קודם לכן.

באו לגלגל

כשעברו ישראל את הירדן, והעמידו את המשכן

בגלגל, ארבע עשרה שנים של כיבוש וחלוקה,

הותרו להקריב בבמות, שנאמר על אותו הזמן,

"לֹא תַעֲשׂוּן כָּכָל אֲשֶׁר אֶנְחֲנוּ עֹשִׂים פֶּה הַיּוֹם אִישׁ כָּל הַיָּשָׁר

בְּעֵינָיו. כִּי לֹא בְּאֵתָם עַד עֲתָה אֶל הַמְּנוּחָה וְאֶל

הַנְּחִלָּה אֲשֶׁר הִ' אֶקְיֵף נִתֵּן לָךְ", כלומר כל זמן

שלא תגיעו אל המנוחה בשילה, ואל הנחלה

בירושלים, רשאים להקריב איש כל הישר בעיניו,

והכוונה להקרבה בבמות.

ומכל מקום, אף באותו הזמן, קדשי קדשים היו

נאכלים לפני מן הקלעים של המשכן, שכן, אין

שום קדשי קדשים הנאכלים, שקרבים בבמת

יחיד, שהרי לא קרבו בה קדשי קדשים אלא עולה

הבאה בנדבה, והעולה אינה נאכלת, ורק בבמה

הגדולה, היא המזבח של המשכן, קרבו קדשי

קדשים הנאכלים, כחטאת, והם היו נאכלים

לפנים מן הקלעים.

אבל קדשים קלים היו נאכלים בכל מקום, כי

מאחר שבטלו הדגלים, וישראל היו מהלכים בכל

הארץ לכובשה, בטלה קדושת מחנה ישראל.

ונחלקו חכמים, אלו קרבנות היו קרבים באותו

הזמן בבמה הגדולה, ואלו קרבנות היו קרבים

בבמות היחידים.

א. בבמה הגדולה:

לדעת רבי מאיר וחכמים – כל שקרב במשכן

שבמדבר לציבור, קרב בבמה גדולה שבגלגל.

ובכלל זה, כל קרבנות ציבור, בין אלו שיש להם

זמן קבוע, כקרבנות המועדים, ובין אלו שאין

להם זמן קבוע, כפר העלם דבר של ציבור, [י"א

שגם נסכים קרבו. וי"א שנסכים לא קרבו. ומחלוקתם נתבארה בדף קי"א]. **וליחידים** לא קרב באותו זמן אלא **קרבנות נדבה**, [עולה ושלמים, ולדעת רבי מאיר גם מנחות ונזירות]. **אבל לא** קרב להם שום **קרבן חובה**. שנאמר על אותו זמן, "אִישׁ כָּל הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו", כלומר היחיד לא יקריב אלא נדרים ונדבות הישרים בעיניו, ולא קרבנות חובה, ואפילו בבמה גדולה, כי לא נאמר שום חילוק בין במה גדולה לבמה קטנה, ודווקא לאיש נאמר הדין הזה, שיקריב נדרים ולא חובות, אבל דין הציבור לא נשתנה מהמדבר, ומקריבים גם חובותיהם.

לדעת רבי יהודה – כל שקרב במשכן שבמדבר, קרב בבמה גדולה שבגלגל. ובכלל זה, **כל קרבנות ציבור**, **בין אלו שיש להם זמן קבוע**, כקרבנות המועדים, **ובין אלו שאין להם זמן קבוע**, כפר העלם דבר של ציבור. **וכן כל קרבנות היחידים**, **בין אלו הבאים מחמת חובה**, כחטאות ואשמות, **ובין אלו הבאים בנדר ובנדבה**, כעולה ושלמים, [אבל מנחות ונזירות אינן בכלל זה כפי שיתבאר להלן]. שהכתוב המלמד, שבאותו זמן לא יקרב ליחיד אלא נדרים ונדבות, "אִישׁ כָּל הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו", אינו מדבר אלא בבמה קטנה, שהיא המקום שהוא מקריב בו כראות עיניו, אבל בבמה גדולה לא נתחדש דבר, ודינה כפי שהיתה קודם לכן, שמקריבים בה כל הקרבנות.

ולדעת רבי שמעון – לא קרב בבמה גדולה, אלא **חובות ציבור שקבוע להם זמן**. [וכן נדרים ונדבות]. אבל חובות שלא קבוע להם זמן, אף של ציבור [כפר העלם דבר], לא קרבו אפילו בבמה הגדולה. שנאמר, "וַיִּחַנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגִלְגָל וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בְּעָרְבֵי בְּעָרְבוֹת יְרִיחוֹ", ללמד, שעשו רק חובות שזמנם קבוע, כפסח.

ולדעת הברייתא בדף קי"ח – לא קרב בבמה גדולה, אלא **חובות ציבור שיש כנגדן קרבנות נדבה**, כגון **עולות המועדים**, שיש כנגדם עולות נדבה, [וכן קרבנות נדבה ממש], **אבל חובות ציבור שאין כנגדן קרבנות נדבה**, **כחטאות המועדים**, **לא קרבו**, שאין כנגדם חטאות נדבה.

ב. בבמה קטנה:

לדברי הכל, לא קרב בה שום קרבן ציבור, ושום קרבן חובה של יחיד, אלא רק **נדרים ונדבות של יחידים**, שנאמר, "אִישׁ כָּל הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו".

לדברי רוב החכמים – אין בכלל זה אלא **עולות ושלמים הבאים בפני עצמם**, אבל מנחות, ועולה ושלמים של נזירות לא. כי לדעתם מנחה אינה קריבה בבמה [כפי שיתבאר בעזה"י בדף קי"ט]. וקרבנות נזירות אינם נחשבים כבאים בנדבה, כי הנזיר לא התנדב קרבנות נזירות, אלא להיות נזיר מיין תגלחת וטומאה, ומאליו נתחייב בקרבנות.

ולדעת רבי מאיר – **גם מנחות, ועולה ושלמים של נזירות**, הם בכלל נדרים ונדבות. כי לדעתו מנחה קריבה בבמה. וקרבנות הנזירות נחשבים כבאים בנדבה, כי באים מחמת נזרו שנדר בנזיר.

חילוק שלמים ותודה בין

במה גדולה לבמה קטנה

בבמה גדולה חזה ושוק של שלמים ותודה ניתנים לכהן, וכן ארבע לחמים מהתודה ניתנים לכהן. ובבמה קטנה אינם ניתנים לכהן. שנאמר

בחזה ושוק, "לְהִנִּיף תְּנַוְּפָה לְפָנַי ה'". ללמד,

שדווקא לפני ה' נאמר דין חזה ושוק ולא בבמה.

© כל הזכויות שמורות י.א.ה.

bekitsur1@gmail.com

מותר להפיץ שלא למטרה מסחרית

לקבלת קבצים אלו בוואצאפ

שלחו הודעה למספר 050-6877088

[לרכישת בקיצור על מסכת זבחים](#)

[לרכישת ספרי בקיצור באתר אמזון](#)